

/УПСРим/

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА В УКРАЇНСЬКІЙ СПРАВІ.І. Трехи історії.

Німецька преса видрукувала в початку березня офіційний комунікат про жорстокі переслідування українців в поверсальській Польщі. До комунікату додано різні документи, посвідчення самовидців, уривки з дописів американських та англійських кореспондентів і т.д. На підставі самої польської статистики стверджується, що українське населення, внаслідок різних "паціфікацій" та інших переслідувань втратило до одного мільйона двохсот тисяч душ. Пригадується між іншим, що українці були завжди проти того, щоб їх включувати до польської держави. Цей комунікат знайшов дуже голосний відгук в італійській пресі. Щоб зрозуміти, яке враження викликав він серед італійців, досить поглянути на наголовки статей, що з'явилися з цього приводу по італійських часописах. Наведемо деякі: в римському "Мессаджеро" з 7 березня: "Трагічна доля українського населення під польським ярмом."; в римському "Тевере" "Польські переслідування української меншини задокументовані Німеччиною. 250 тисяч українців були засаджені в концентраційні табори."; в неапольському "Іль Маттіно" - "Нове документальне ствердження польських жорстокостей. Двадцять років терору в Україні."; в катанському "Іль Попольо ді Сіцілія" "Мучеництво України під польським пануванням."; в месинському "Газетта" "Польські жорстокості на українських землях."; в трієстському "Іль Попольо ді Трієсте" - "Далюгідні умовини життя України під бувшим польським урядом Флорентійський "Іль Нуово Джорнале" повторює красномовний наголовок римського "Мессаджеро". /УПСРим/.

2. Український народ.

Під заголовком "Український народ" відомий італійський публіцист і журнальний приятель українського визвольного руху, п. Е. Інсабато містить на сторінці "Іль Коррієре Діпломатіко е Консоляре" від 15 лютого велику статтю-рецензію /на повних два стовпці друку/ на книжку проф. В. Онацького "Студі ді сторія е ді культура україна".

"Книга Онацького - пише він - дає безперечний доказ, що Україна - це якийсь там географічний вираз, як ще хтось думає, але живий і неподільний чинник, ще переможно переборов усі спроби його денационалізування та прокляття, виявив, коли царська Росія завалилася, військову міць та організаційні здібності; затримав, неважаючи на різні кордони, що поділили його між різними державами, єдність письменства, мови й політичних та соціальних ідеалів. На українському мистецтві "є одна тільки надія, виявляється одне тільки завдання: виявити світові творчі сили українського національного генія, органічного в своєму змісті, неповторного в своїх виявах: надія і жадання великого життя, вільного від всякого чужинецького утиску..."

"Український народ - закінчує свою цікаву статтю п. Інсабато - складається в своїй величезній більшості з селян, що залишаються глибоко вірні своїй нації. Його життєвість виявляється в його незломних жаданнях; його значення й вага - в чисельності його населення, що складає в рямцях Соціалістичного Союзу Радянську Українську Республіку, що тільки формально "рівна в правах" і субординованим республікам, але в дійсності знаходиться на призволячій абсолютного московського централізму, - а його справа освячена здоровим антикомуністичним духом, його справжню антибольшевицькою функцією та незломним спротивом супроти московського імперіалізму, однаково, як білого так і червоного

3. Приєднання Західньої України до СРСР.

Др. Дж. Конфорта, в журналі "Льо Стато" /Держава/ за січень місяць, вмістив цікавий правничий аналіз тій процедурі, що нею московський уряд вважав по праву супроводити гвалтовний акт прилучення Західньої України до Соціалістичного

Союзу."Ця процедура - зазначає автор - тільки видається легальною, себто від повідною законам; правні форми були в дійсності дотримані, навіть в дрібніших подробицях, і то в такій мірі, що вони робилися впрост смішні, - але по суті, істотно, ніяк не можна визнати, щоб Москва дійсно зважала на волю населення... Підчас воєнної окупації, займанці визначили тих кандидатів, які їм більше підходили, вибрали їх поміж комуністами та їх симпатиками, що давали гварантії певности й відданости; потім большевики продовжували підказувати тим лялькам все, що мало бути зроблене в усіх подробицях, щоб зробити якнайкраще враження й досягнути намічені цілі... Інакше кажучи Москва увесь час тримала в руках нитки нової комедії, що відбувалася на фоні історії, - трагічної комедії, бо в ній мільйони українців і білорусів, що ніколи не просили про совітську інтервенцію, були принесені в жертву...."

Статтю супроводять документи: переклади декларацій Народніх Зборів Західньої України і Білоруси, Відчит про засідання Найвищого Совіту в ССРСР, та закони про прилучення Західньої України й Білоруси.

Ця стаття др. Конфорта виявляє дуже добре усю лицемірну брехню большевицьких ніби "демократичних" комедій.

4. Релігійні справи.

Щоденник "Л'Аввеніре д'Італія", що виходить в Болонії, присвятив в ч. від 17 лютого велику статтю релігійним справам в Західній Україні. Католицький орган перш за все констатує /ніби думаючи про високих прелатів інших народів/, що українські єпископи, священники й черці, підчас і після большевицької окупації Зах.Укр.Земель, залишилися зразково на власних місцях, хоча й знали, що вістря комуністичного режиму будуть звернені перш за все проти них. Були спроби накласти руки на митрополита А.Шептицького, але їх не було доведено до кінця, з огляду на опротив народу. Апостольський делегат на Волині та інші північно-східні провінції, єпископ Чернецький був вигнаний із своєї резиденції і увязнений в одному львівському монастирі. Так само й станіславівського єпископа викинули з його резиденції, але залишили на свободі. Всі католицькі семінарії і школи замкнено, їхню власність skonфісковано, і навчання релігії особам духовного звання заборонено. Чернецькі ордени розв'язано, а їхні друкарні віддано для друкування антирелігійних видань. Цю ж статтю вмістила "Віта Каттолїка", що виходить в Кремені 23 лютого 1940/ /УПСРим/.

5. В совітському раю.

Один із італійців, що знаходився підчас большевицької окупації Західньої України ХХІ у Львові, а потім в Станіславові, п.Г.Каппай Ревеллі, описує в римському "Мессаджеро" від 11 березня свої вражіння від большевицького раю, допіру створеного на Зах.Укр.Землях. Ці його вражіння нічим не відрізняються від тих, що їх українські збігці вже вспіли стільки разів оповісти - жахлива мізерія, моральна, розумова і фізична; антирелігійні переслідування; безконечні і - часто такі марні - черги перед крамницями; неминуча загроза голоду; трусид, арешти й висилки... Рай, з якого всі, хто може, втікає... Як втік зрештою і п. Каппай-Ревеллі. /УПСРим/.

6. Пам'яті С. Русовій.

Нотуємо в "Гацетта ді Венеція" з 5. березня невеличкий некролог, присвячений пам'яті невтомної української діячки й великої патріотки п. Софії Русової, що минулого місяця упокоїлася, на 81 році життя, в Празі, на чужині. Відзначається особливо її постійна участь в численних інтернаціональних міночних конгресах, де покійна завжди дуже енергійно - але одночасно із великим тактом - боронила та пропагувала українську справу. В.І.П. /УПСРим/.